INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

Sătmăreanu: „LA BUDAPESTA NE-AM BĂTUT CA SĂ RĂMÎNEM ÎMPREUNĂ!“

Sîntem în avionul Budapesta — București. E liniște. In fața mea, cuplul inseparabil Nunweiller VI — Dumitru. Radu e frînt. Încearcă să doarmă, sprijinindu-și capul de speteaza fotoliului din fața sa. Dumitru privește în gol. Îi e frică de avion. La cea mai mică trepidație, îi văd maxilarele zvîcnind. Unui singur om nu-i pasă de această plutire înfricoșătoare, la mii de metri înălțime. Acesta e Răducanu. Îi aud, din cînd în cînd, glasul: **„Nu vă fie frică fraților. Nu murim noi în avion. Ascultați ce vă spune Ricu! Fotbalistul adevărat moare de inimă. Dacă ajunge să-și dea duhul de bătrînețe, înseamnă că a tras chiulul pe gazon, că s-a dat mort, ca Julieta“.** Întregul avion izbucnește în rîs. Rîde pînă și Sătmăreanu, care încearcă, zadarnic, să ațipească în dreapta mea.

— Ce-ai simțit cînd ai înscris golul, Facchetti?

— M-am auzit strigînd: **„Eu am dat golul! Eu am dat golul! Eu am dat golul!!!“** Apoi l-am văzut pe Cornel Dinu alergînd spre mine. Se vede că ochii mei nu erau ai unui om teafăr la minte, pentru că Dinu a căutat să mă liniștească: **„Da, Lajos, tu ai dat golul, tu ai dat golul...“** Și am izbucnit în plîns, amîndoi... Apoi au urmat secundele acelea groaznice, cînd numele meu întîrzia să apară pe ecranul electronic al Nepstadionului.

— Iar cînd a apărut, în sfîrșit?

— Atunci am intrat în panică. Atunci mi-am zis că această bucurie prea mare va trebui să fie plătită. Atunci m-a speriat gîndul că tocmai eu am să greșesc în minutele următoare. Și am început să număr pînă și pașii pe care trebuia să-i fac în întîmpinarea lui Zambo sau Szücs.

— Ce-ai zice de un interviu pentru revista „Fotbal“?

— Cred că e prea mult pentru mine. Mai bine ați scrie despre „gemenii“ din fața noastră. Nu cred că există în Europa prea mulți mijlocași de valoarea lui Radu și Dumitru. Cînd mă uit cum joacă Dumitru — și joacă atît de aproape de mine — am impresia că nu ni se poate întîmpla nimic rău. Eu nu-mi dau seama cum e posibil ca un fotbalist de 22 de ani să știe totul și, mai ales, să aibă atîta liniște în joc.

— Să trecem la tine, Lajos. Povestește-mi despre tine...

— Mi-a fost foarte greu. Sînt unul dintre fotbaliștii cei mai contestați. Dacă aș aduna rîndurile scrise împotriva mea, aș putea ajunge la o carte. Nu cred să existe în țara noastră un fundaș care să nu fi fost propus, măcar o dată, în locul meu, la echipa națională. Aș putea spune că dom' profesor Angelo Niculescu a fost singurul om care a crezut în mine. De altfel, am fost de nenumărate ori uimit cînd am constatat — nu e vorba numai de mine — că Angelo Niculescu vede ceea ce alții nu văd. Eu am convingerea, dacă vreți, că antrenorul nostru a **văzut**, cu vreo trei ani în urmă, și faza din care aveam să marchez în poarta lui Geczi.

— Ai fost un adevărat Facchetti...

— Am pățimit mult de pe urma acestei porecle, care devenise un fel de ironie. S-a întîmplat, însă, că fundașul Sătmăreanu să înscrie cu capul, în stilul lui Facchetti, în cel mai greu meci din istoria fotbalului nostru. Credeți, oare, că aș fi putut găsi vreodată o prefață mai bună la cartea neagră care s-a scris despre mine?

— Orice drum e greu, Sătmăreanu...

— În fotbal e, parcă, și mai greu. Astăzi jucăm în fața a cinci milioane de români. Cifra asta mă obsedă în holul lui Grand Hotel, pe insula Margareta, cu o seară înaintea meciului. O, de-ar ști spectatorii și, mai ales, telespectatorii, cît e de greu fotbalul! Cu o noapte înainte de meci nu poți dormi din pricina emoțiilor. În noaptea următoare meciului nu poți dormi din pricina victoriei sau a înfrîngerii... Eu, de pildă, sînt un om care nu transpir, în general. Și, totuși, în autobuzul care ne poartă spre meci... în autobuzul acela aplaudat și admirat de publicul de pe străzile Londrei, Guadalajarei sau Budapestei... în autobuzul acela frumos, condus de motocicliști și de mașini cu sirene... în autobuzul acesta curge apa pe mine, rece, ca gheața...

— Acum, însă, din fericire, a trecut și a doua noapte fără somn, așa că..

— Da de unde! Meciul de la 14 mai a început chiar din seara de 29 aprilie, pe Insula Margareta, în clipa în care un grup de turiști, metalurgiști hunedoreni, au pătruns în holul lui Grand Hotel, ca să ne poarte pe brațe...

— Ce zici de echipa noastră?

— Nu știu dacă noi am făcut echipa asta, sau dacă echipa ne-a făcut pe noi. Cei mai mulți dintre cei care au jucat aici, pe Nepstadion, jucaseră și pe Wembley, în 1969, cu Anglia. Vă amintiți, desigur... Dinu, Deleanu, Sătmăreanu, Nunweiller VI, Lucescu, Dembrovschi, Domide. Fața de Wembley au fost făcute doar mutări obligatorii. A apărut un mare portar, Răducanu, a apărut o mare speranță, Iordănescu, și a apărut un mare fotbalist: Dumitru. Dacă mai adaug că Lupescu a înlocuit, de fapt, un fel de senator de drept, Boc, atunci ne dăm seama că totul a evoluat cum nu se poate mai normal, în ciuda milionului de obiecții care s-au făcut în acești trei ani și cărora, din fericire, Angelo Niculescu nu le-a acordat prea multă atenție.

— Care, crezi, că a fost rolul lui?

— Foarte mare. El ne-a adunat, de fapt. Și a făcut-o cu mijloacele cele mai simple cu putință. Eu am o stimă deplină pentru antrenorul nostru. Și nu sînt singurul. Sîntem cu toții. Iată, de pildă, Dinu... Imi spunea aseară, la cocktail-ul de sub tribuna Nepstadionului: **„Știi, bătrîne, eu m-am lepădat de vreo două ori, în sinea mea, de Angelo Niculescu. Astă-seară, însă, mi-a dat ultima lecție!“**

— Spune-mi, te rog...

— Dați-mi voie... Vreau să fiu înțeles foarte exact. Eu i-am apreciat mult pe antrenorii mei mai vechi. L-am admirat pe Titi Teașcă, l-am admirat pe Ilie Oană, pe Covaci. Angelo Niculescu are, însă, un secret. Poate că nu e singurul, dar acesta este secretul pe care l-am descoperit eu. Și iată despre ce este vorba... Intotdeauna, cu un sfert de oră înainte de joc, cînd antrenorii mei mai vechi rosteau ultimele cuvinte de pregătire a meciului, pe mine mă cuprindea o stare de excitație atît de mare, încît cu greu mă abțineam să nu mă arunc pe fereastră. Cu Angelo Niculescu, însă, e cu totul altceva. E destul ca el să scoată două-trei vorbe, vorbele acelea de loc originale, pentru ca eu să mă liniștesc deodată, și să pot juca. Și n-ar fi numai asta. Deseori, și eu, și ceilalți băieți, venim cu cîte un ziar în mînă, din pricina cîte unui articol care ne atacă. Dar, necazul piere de fiecare dată. Angelo Niculescu zîmbește, cu zîmbetul acela ciudat, care-i face fața și mai tristă, și spune: **„Cine vă pune să citiți? De ce aveți această curiozitate feminină? Eu nu mai citesc demult. Fiți bărbați!“**

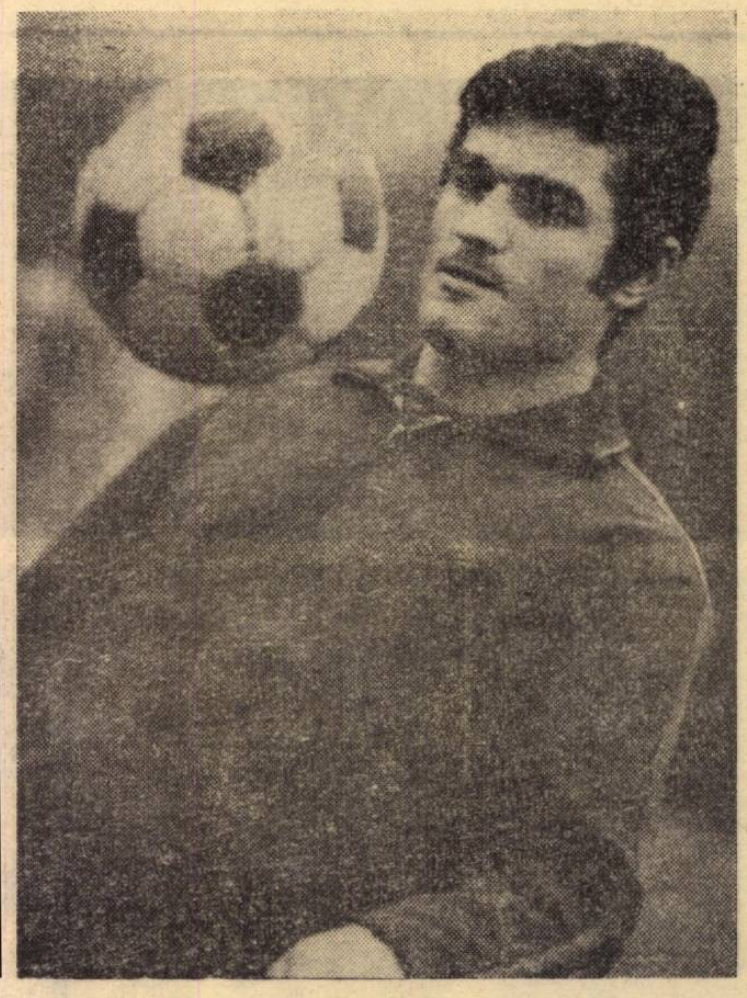

— De ce crezi că a reușit echipa noastră națională ceea ce nici o altă echipă a României nu a reușit, vreodată, la Budapesta?

— Poate pentru că Dinu a avut curajul să spună răspicat că NOI N-AM FOST ÎNVINȘI NICIODATĂ DE ECHIPA UNGARIEI, și pentru încă o sută de motive, pe care nu le pot înșira aici, pentru că ne-ar trebui foarte mult timp... Și, totuși, am să amintesc ceva ce nu s-a scris în avancronici, pentru că s-a făcut în taină. Cu o seară înainte de meci, băieții s-au adunat, toți, în camera mea, la nr. 315, fără ca să-i fi chemat cineva. Atunci am închis ușa, ne-am așezat care cum a putut și am început să vorbim despre jocul de a doua zi. Printre alții, am luat și eu cuvîntul. Și am vorbit cam așa: **„Băieți, mîine este, de fapt, jocul nostru. Jocul în care noi, ca echipă, putem supraviețui, sau nu. De jocul de mîine depinde dacă vom putea sau nu să rămînem împreună. Eu am 28 de ani. Radu se apropie. Lucică — la fel. „Culai“ e și mai bătrîn ca noi. Dacă mîine nu reușim să facem ceva bun, echipa asta, a noastră, o să se rupă în două. Noi va trebui să plecăm, de parcă nici n-am fost vreodată: că așa e fotbalul. O să rămînă Liță** (n.r. Dumitru), **o să rămînă Puiu** (Iordănescu), **o să rămînă, poate, „roșcatul“ și încă vreo doi. Dar și vouă, știți, care veți rămîne, o să vă fie foarte greu. Pentru că o să înceapă o lungă discuție, o să intre în joc alte vreo 200 de nume de jucători, și, astfel, refacerea echipei naționale o să mai dureze încă vreo cinci ani, dacă nu și mai bine.“**

După ce am terminat de vorbit, m-am uitat la Liță și la Puiu. Erau atît de serioși, luaseră, sau, mai bine-zis, înțeleseseră atît de bine ceea ce spusesem, încît mi-am dat seama că a doua zi echipa noastră o să facă un joc foarte bun și că o să rămînem împreună. La sfîrșitul micii noastre ședințe, a intrat și **François**, maserul. M-a văzut puțin congestionat și a încercat să mă încurajeze, spunînd: **„Sătmărene, eu pun rămășag că mîine batem, iar tu marchezi un gol!“** După cum vedeți, a trebuit să plătesc o jumătate de rămășag.

— Ce vom face la 14 mai?

— O să facem ceea ce am făcut mereu, în ultimii patru ani. Adică, o să căutăm să rămînem mereu împreună.

Ioan CHIRILA

PRIM PLAN

„TRICOLORII“

Astăzi, prin excepție, un prim-plan colectiv. Îl impune triumful echipei asupra jucătorului, la Budapesta. În numărul trecut al revistei, Dinu spunea: **„Echipa României este mai bună decît valorile care o compun“.** În acest prim-plan colectiv figurează, totuși, oamenii.

RĂDUCANU: Astăzi, ori de cîte ori se creează un moment de oscilație între Răducanu, Adamache sau Ghiță, cea care decide este ECHIPA. Și asta pentru că echipa a căzut (și ea) în capcana farmecului personal al lui Răducanu, convinsă că are în spatele său un portar inexpugnabil, pe care îl poate învinge doar propria lui siguranță de sine.

SĂTMĂREANU: Ce reprezintă Sătmăreanu? Pentru cei obișnuiți să raporteze totul la prototipul „fundașului de altădată“, Sătmăreanu este un apărător vulnerabil. În schimb, pentru cei dispuși să înțeleagă rolul fundașului modern, el este purtătorul merituos al celor peste 20 de tricouri naționale... La ora bilanțului, Sătmăreanu va rămîne un fundaș de clasă.

LUPESCU: De unde oare această forță la bătrînul taciturn și posac de la cîrma apărării tricolore și feroviare? Cei care îl cunosc mai bine susțin că Lupescu are două arme secrete, de o eficacitate cu totul deosebită: corectitudinea și răbdarea...

DINU: „Pentru mine, fotbalul nu e un joc. E un mod de a mă exprima ca om. Nu l-am tratat niciodată ca pe un joc. Iată de ce îmi plac asprimile lui. Iată de ce nu înțeleg să umblu cu jumătăți de măsură“.

DELEANU: În meciurile „toamnei de aur“, împotriva Cehoslovaciei și Țării Galilor, fundașul nostru cu nr. 4 pe tricou a făcut cele mai bune jocuri din întreaga sa carieră...

DUMITRU: Iată un jucător care ar putea fi subtil ca Tostao, dur ca Weber, ofensiv ca Gerson, defensiv ca Mullery, rău ca Stiles, elegant ca Rivera. Dar, pentru că iubește prea mult fotbalul, Dumitru a acceptat cu o admirabilă docilitate rolul de valet al apărării tricolore. În apropierea lui Dumitru, mingea pare o fetiță venită să-și ceară iertare. În apropierea lui Dumitru, adversarii ezită să atace, iar coechipierii visează...

NUNWEILLER VI: Cu puține zile înaintea jocului cu Cehoslovacia, aproape întreaga presă sportivă românească a văzut în Radu Nunweiller un inapt pentru derbyul grupei. Dar, Radu a răspuns tuturor, fiind unul dintre cei mai buni jucători de pe teren.

LUCESCU: Antrenorul arădean Dumitrescu III, cîndva extrema echipei naționale, spunea: **„Mie, personal, nu-mi place stilul de joc al lui Lucescu. Și, totuși, îl consider al doilea jucător al țării“.** Această observație subtilă completează, de altfel, ideea că Lucescu este mai mult decît un fotbalist de valoare. El reprezintă, în primul rînd, o **atitudine.** O atitudine fără de care, poate, fotbalul nostru n-ar fi rezistat asprelor confruntări din ultimii ani

DEMBROVSCHI: Dacă îl zărești pe stradă, pare mai curînd un tînăr sfios, de la cine știe ce școală de catiheți din „Amintirile“ Moldovei. Dar, în clipa în care acest pieton timid schimbă asfaltul cu gazonul, totul se transformă ca prin farmec.

DOMIDE: Iată un oaspete rar al echipei naționale. Cum vor evolua lucrurile? Probabil că Flavius va reintra în echipa națională, dacă va dobîndi dreptul de a greși. Cînd se va întîmpla asta? Atunci cînd ne vom însuși filozofia dreptului de a pierde frumos..

IORDĂNESCU: Tînărul „stelist“ a pornit recent atacul plin de revoltă împotriva morilor de vînt. El nu mai vrea să zburde pe **ogorul fără haturi** al extremei, ci are nostalgia „jocului cu moartea“ în cîmpul minat din fața stoperilor. Această frumoasă revoltă va putea duce la nașterea unui mare jucător, mîine. El nu trebuie să uite însă că „disprețuitul“ tricou cu nr. 11 a fost purtat de Gento și este purtat de Geaici

ANGELO NICULESCU a construit timp de patru ani formații aproape întotdeauna dezaprobate. Nouă antrenori români din zece s-ar fi dispensat de mult de Sătmăreanu. Nouă antrenori din zece nici nu s-ar fi gîndit la Lupescu. Tot nouă l-ar fi recomandat pe Mocanu fotbalului american. Absolut toți și-ar fi pierdut răbdarea cu pasele lui Nunweiller. 999 din 1 000 (acel 1 este, poate, Teașcă) l-ar fi respins pe Dembrovschi ca insuficient fizic și tehnic. Și exemplele pot fi continuate. Mă limitez, însă, la atît, fără să uit că Angelo Niculescu a avut pînă și curajul de a se îndoi uneori de valoarea de moment a lui Dumitrache și Dobrin. Această fantasmagorie (pentru unii) e și ea o formidabilă probă de consecvență în gîndire...

★

Am făcut o simplă retrospectivă (fragmentată) a prim-planurilor apărute pentru că am crezut în această echipă și înaintea meciului cu Ungaria.

I. CH.